# UITVOERINGSVOORBEELD VOOR HET CFIT-ENGAGEMENT

## *"Wij verminderen onze afhankelijkheid van primaire grondstoffen en schaarse materialen"*

Casestudie
De transparantie van leveranciers in de toeleveringsketen vergroten
Zwitserse overheid – Zwitserland
Gebaseerd op aanbesteding van 2021
Impactcategorieën: (afbeelding)
Productcategorieën: (afbeelding)
Neem voor meer informatie contact op met:

De federale dienst voor het milieu (algemene e-mail): oekologischebeschaffung@bafu.admin.ch or achatsresponsables@bafu.admin.ch
Secretariaat van het CFIT: cfit@rws.nl

**Deze casus illustreert elementen van de volgende CFIT-engagementen:**

- Wij verminderen onze afhankelijkheid van primaire grondstoffen en schaarse materialen door meer secundaire/gecycleerde en/of biobased materialen te gebruiken.

Het doel van deze reeks casussen is om te illustreren hoe de toepassing van de engagementen uit het CFIT kader voor circulaire en faire ICT-aankopen eruit kan zien. Houd er rekening mee dat deze casusbeschrijvingen zich richten op één element van een aanbesteding of proces dat over het algemeen veel meer duurzaamheidseisen bevat.

## HET GEBRUIK VAN GERECYCLEERD PLASTIC PROMOTEN BIJ DE AANKOOP VAN COMPUTERSCHERMEN

### INLEIDING

Als centraal inkoopbureau voor de Zwitserse federale overheid kreeg de federale dienst voor gebouwen en logistiek (FOBL) de opdracht om een uitnodiging tot inschrijving uit te schrijven voor de aanschaf van computerschermen in 2021. Het beoogde resultaat van deze oproep was een raamovereenkomst voor de levering van computerschermen aan de Zwitserse federale overheid.[1]. De looptijd van de overeenkomst is ongeveer 3,5 jaar (tot juni 2025) en ze heeft een geschatte begroting van 150,9 miljoen CHF (152 miljoen euro) voor de hele opdrachtperiode.

Om te voldoen aan verschillende verbintenissen van de federale overheid met betrekking tot duurzaam inkopen en milieuprestaties[2], bevatten de aanbestedingsdocumenten strenge duurzaamheidscriteria om de aankoop van goederen te garanderen die gedurende hun hele levenscyclus zouden voldoen aan hoge economische, ecologische en maatschappelijke vereisten. Alle bieders moesten aan deze maatschappelijke en milieucriteria voldoen.

Dit document benadrukt de bevordering van gerecycleerd plastic bij de productie van beeldschermen, een van de vele duurzaamheidsvereisten in deze aanbesteding. De vereiste was opgenomen in de aanbesteding om bij te dragen aan het behoud van waardevolle grondstoffen en om het gebruik van post-consumer hulpmiddelen door fabrikanten aan te moedigen.

## WAT IS ER GEÏMPLEMENTEERD?

Om het gebruik van een hoog gehalte gecycleerde plastics bij de productie van schermen te belonen, werd het volgende gunningscriterium geïntroduceerd:

Om het gebruik van een hoog gehalte gecycleerde plastics bij de productie van schermen te belonen, werd het volgende gunningscriterium geïntroduceerd:

***Vermindering van grondstoffen: plastics (1000 punten)***
*De fabrikant bevestigt dat hij zijn apparatuur gedeeltelijk van gerecycleerd plastic maakt. De enige geaccepteerde waarde is het gehalte gecycleerde plastics volgens certificering TCO Certified, generatie 8, voor beeldschermen.*
*De punten worden als volgt verdeeld:*

- *0% gecycleerde plastics = 0 punten*
- *tussen > 50% en ≤ 60% = 50% van de maximumscore*
- *tussen > 60% en ≤ 75% = 75% van de maximumscore*
- *tussen > 75% en ≤ 85% = 100% van de maximumscore*

*Als bewijsmiddel: bieders kunnen het TCO-certificaat overleggen met informatie over het percentage gerecycleerd plastic (zie 11.3.4. Prestatie-indicatoren voor duurzaamheid [mandaat 1.3.1] pagina 152, https://tcocertified.com/files/certification/tco-certified-generation-8-for-displays.pdf).*

*Percentage opgenomen in: tcocertified.com/product-finder/, regel 4 "RECYCLED PLASTIC".*

De aanbesteding werd beoordeeld op basis van de beste prijs-kwaliteitsverhouding (60% prijs vs. 40% kwaliteit). In totaal werden 24.750 punten (60%) toegekend voor prijs en 16.500 punten (40%) voor kwaliteitscriteria. Van deze kwaliteitscriteria hadden 16.000 punten betrekking op ecologische en maatschappelijke criteria. Dit criterium over gecycleerde plastics was goed voor 6% (1000 punten) van de gunningscriteria voor kwaliteit (en 2,4% van alle beoordelingscriteria).

## HOE IS HET TOT STAND GEKOMEN?

- Het evaluatieteam raadpleegde eerst het interne reglement P025 van de overheid met de minimale milieucriteria voor de aankoop van ICT-infrastructuur. Alle aanbestedingen van Zwitserse federale agentschappen moeten voldoen aan P025 [3].

- Daarnaast werden interne en externe marktanalyses en marktconsultaties uitgevoerd. De externe analyse werd uitgevoerd door een onafhankelijke expert die het werk van de specialist van de federale dienst voor informatietechnologie (FOITT) bevestigde. Deze interne en externe analyses dienden ook om nieuwe ontwikkelingen en updates van milieukeurcriteria te identificeren die relevant zouden kunnen zijn voor de aanbesteding. Dit proces duurde vier maanden.

- De aanbestedingscriteria werden geselecteerd op basis van de verzamelde informatie. Sommige waren gebaseerd op de interne reglementen, terwijl andere geavanceerder waren. Het resultaat was een uitgebreide lijst die werd besproken met de federale dienst voor het milieu (FOEN) en zijn IT-adviseur voor duurzaamheid. Men wilde de criteria vereenvoudigen en ervoor zorgen dat ze relevant waren en afgestemd op de prioriteiten van de overheid. Dit resulteerde in een vraag naar naleving van de TCO Certified-standaard voor beeldschermen als verplicht criterium voor alle schermen.

- Het doel van deze openbare aanbesteding was om die producten (en fabrikanten) te belonen die meer te bieden hadden op het gebied van duurzaamheid. Het criterium voor gerecycleerd materiaal is toegevoegd om extra aandacht te geven aan het thema materiaalschaarste en circulariteit. Het was haalbaar om dit criterium in te voeren, aangezien alle beeldschermen TCO-gecertificeerd moesten zijn en TCO-certificering de publicatie van het percentage post-consumer gecycleerde plastics omvat.

- Uit de marktanalyse bleek dat TCO Certified monitoren tussen de 10 en 80% gerecycleerd materiaal bevatten. Om het aanbod van producten met een hoog aandeel gerecycleerd materiaal aan te moedigen,

werd besloten om meer punten toe te kennen aan modellen afhankelijk van het gerecycleerd materiaal, beginnend bij een minimum van 50% gerecycleerd materiaal en oplopend tot 85%.

- De aanbestedingsdocumenten definiëren duidelijk zowel de specificaties als de controlemiddelen voor elk criterium (zie vorige pagina).

### WIE WAS ERBIJ BETROKKEN?

- De federale dienst voor informatietechnologie, -systemen en telecommunicatie was verantwoordelijk voor het opstellen van het bestek, het contract en het uitvoeren van steekproeven.
- De federale dienst voor gebouwen en logistiek had de leiding over het aanbestedingsproces en is verantwoordelijk voor het strategische toezicht op de opdracht.
- De federale dienst voor het milieu - ondersteund door een externe IT-duurzaamheidsadviseur - hielp bij het selecteren en definiëren van de milieucriteria.
- Verschillende fabrikanten namen deel aan de marktconsultaties.

## WAT WAREN DE RESULTATEN EN GELEERDE LESSEN?

### RESULTATEN

- Tijdens de follow-upvergaderingen reageerden de bieders positief op de uitnodiging tot inschrijving en gaven ze aan dat de documenten duidelijk waren en de criteria gemakkelijk te begrijpen en in te vullen.
- Drie van de vier bieders kregen punten voor post-consumer gerecycleerd materiaal en allemaal in de hoogste categorie (meer dan 75%), in overeenstemming met de marktanalyse. Het feit dat alle offertes TCO Certified apparatuur moesten aanbieden en dat het percentage gerecycleerd plastic wordt weergegeven in het TCO Product Finder-platform, maakte een snelle validatie van de offertes mogelijk. Doordat zowel inkopers als bieders vertrouwden op de TCO-certificering daalde de verificatielast, omdat de certificering de declaratie van gerecycleerd materiaal controleert en betrouwbare informatie biedt [4].
- De marktanalyse, -consultatie en aanbestedingsresultaten zullen bijdragen aan de volgende herziening van het interne reglement van de overheid, die in de loop van 2023 zal worden gepubliceerd.

### LESSEN

- Door de vereisten gevolgd door de bewijsmiddelen in de aanbesteding op te nemen, wordt het aanbestedingsproces gemakkelijker voor zowel de aanbesteder als de bieder, omdat alle partijen weten welke informatie ze moeten verstrekken.
- Door vroeg met het proces te beginnen, is er tijd voor interne consultatie en externe marktanalyse en -consultaties, wat essentieel is bij het introduceren van nieuwe duurzaamheidscriteria in een aanbestedingsproces. Het helpt om uitdagingen te verminderen, de markt voor te bereiden en de aanbesteding aan te passen aan de realiteit van de markt.
- Bij het introduceren van nieuwe criteria is het aan te raden om te beginnen met een marktanalyse. In eerste instantie kunnen nieuwe criteria worden getest als gunningscriteria. Als blijkt dat dit niet te beperkend is voor de markt, kunnen ze in een volgende aanbesteding worden opgenomen als verplichte vereisten. In dit geval zal de federale overheid de mogelijkheid onderzoeken om een verplicht minimumaandeel gerecycleerd materiaal voor te schrijven in toekomstige aanbestedingen, waarbij ook hogere vereisten kunnen worden toegekend. Daarnaast zal de haalbaarheid van dergelijke criteria ook worden geanalyseerd voor andere productgroepen zoals printers, computertassen of notebooks.

Referenties:

[1] Zie gepubliceerde aankondiging op het EU-platform Tenders Electronic Daily (145373-2022)

[2] Zoals de Duurzaamheidsstrategie 2030 (DE, FR, IT) en de Inkoopstrategie van de federale regering 2021-2030 (DE, FR, IT).
[3] P025 - Ressourcen- und Umweltstandard für die Beschaffung der IKTInfrastruktur
[4] TCO Product Finder

*Disclaimer:*
*Deze casus is beschreven om te dienen als inspiratie. Als dit voorbeeld na rijp beraad toegevoegde waarde biedt voor uw inkooppraktijken, pas het dan aan zodat het bij uw organisatie past en zorg ervoor dat het in overeenstemming is met de geldende regels en voorschriften voor inkoop.*